

RUMANIAN ABSTRACTS RUMÄNISCHES ZUSAMMENFASSUNGEN

ABSTRACTE

LÁSZLÓ ANTAL Z. (pag. 3)

Influența schimbării concepției timpului asupra procesului demografic: În studiul nostru, după analiza schimbărilor proceselor demografice din ultimele decenii, prezentăm un punct de vedere – schimbarea concepției timpului – cu ajutorul căreia ne familiarizăm cu acel fenomen social, care amenință viitorul țărilor dezvoltate. În prezenta lucrare examinăm influența diferențelor despre concepția timpului asupra natalității și asupra luptei pentru prelungirea vieții, de asemenea influența deosebirilor asupra „arborelor vieții” și a viitorului societății. În majoritatea țărilor dezvoltate, viziunea finită a timpului – aplicând termenii folosiți de T. Kuhn în opera sa despre schimbarea paradigmatelor – s-a impus într-un mod „dominant”, „stăpânitor”. Această viziune mondială – bazată pe raționalism – are un rol important în scăderea natalității, formulat de către D.A. Coleman în referatul său principal la Congresul Demografic European din 1998: „nu este așa de evident de ce să aibă copii oamenii raționali, cu cultură”. Rezultatele științifice din acest domeniu arată că aspectele sacrale rămân în fundal, scade stabilitatea căsătoriilor (concubinajelor) și totodată numărul copiilor. Pentru oamenii care urmăresc și acceptă concepția finită a timpului, moartea va fi mai îngrozitoare. Această frică de moarte este o îndemnare puternică la prelungirea, întinderea extremităților vieții și așa scurte. Din această cauză motivarea privind prelungirea vieții are un rol important în cercetările științifice, în medicină și în viața omului modern. Științele medicinei încearcă să corespundă acestei cerințe sociale puternice, care – pe lângă alți factori – contribuie la ridicarea termenului de viață din naștere și în consecință la scăderea natalității. În urma schimbării paradigmei privind concepția asupra timpului s-a modificat forma „arborelui vieții”: partea de sus s-a „întărit” și partea de jos s-a „subrezit”, iar stabilitatea pe termen lung se atenuază treptat. Dacă străduințele în acest sens se generalizează, viitorul întregii societăți este amenințat.

Cuvinte cheie: demografie, sacralitate, concepția timpului, prelungirea vieții, natalitate, societate, viitor

MICHAEL MANDERSCHIED & CORINNA TRÖNDLE (pag. 21)

Bisericile populare din Germania în perioada transformărilor sociale: Biserica și societatea înaintea epocii moderne forma, mai mult sau mai puțin, o unitate, însă în epoca nouă timpurie a început procesul de îndepărtare a bisericii din viața socială. În epoca nouă înfloritoare s-a format o societate diferențiată în care coexistă toate substructurile sociale. Biserica și religia își pierd autoritatea de înaintea, iar structurile sociale apropiate de biserică se desființează treptat. Procesul de individualizare se manifestă și prin defavoarea apartenenței religioase. În societatea postmodernă se intensifică în continuare pluralizarea stilurilor de viață. Noțiunea societății de

revelație este esența societății postmoderne în care estetica și stilul de viață dobândesc un rol important. Viziunile clasice tradiționale nu acordă atenție deosebită acestor raporturi sociale complexe. Modelele ca Sinus-Milieus, pe lângă condițiile de viață social-economice, se concentrează și pe valori sociale, stiluri de viață, și preferențe estetice. Atașamentul bisericilor din țările occidentale europene față de mediile sociale clasice tradiționale, fiind în curs de dizolvare, prezintă pericol în ceea ce privește viitorul acestora. Pentru a corespunde cerințelor unui mediu social postmodern, consilierii trebuie să reflecteze, să decidă și să încerce apropierea față de oameni sosiți din diferite medii sociale, după exemplul adus de apostolul Paul (1 Kor 9:19–23), și să experimenteze în ce măsură s-ar reuși acest lucru. Prezentările privind milieul sus-amintit ar putea oferi un ajutor în acest sens

Cuvinte cheie: biserică, societate, epoca nouă, individualizare, stil de viață, postmodern, pluralizare, societate de revelație, mediu social, Sinus-Milieus, societate milieul

RÓBERT BÓDIZS, PÉTER SIMOR, SZILVIA CSÓKA, MÁRK BÉRDI & MÁRIA S. KOPP (pag. 35)

Visele și promovarea sănătății: Reflectări teoretice și câteva constatări epidemiologice: Reflecția stabilității emoționale în vis sunt susținute de observații neurofiziologice și psihologice. Tot mai multe argumente dovedesc concepția că visele au un rol în regularizarea vieții emoționale, prin faptul că crează structuri narative, îmbogățesc cu asocieri noi memoria emoțională și reduc sau echilibrează tensiunea emoțională în starea de veghe după visare. Prin faptul că sănătatea înseamnă bunăstare socială și well-being fizic și psihic este justificat presupunerea că acest lucru se regăsește și în caracteristicile visurilor. Aceste cumpăniri teoretice sunt justificate și de analiza datelor de pe paleta sănătății Hungarostudy, pe baza căruia există o strânsă legătură între indicile sănătății și al viselor. Rezultatele obținute reflectă relația dintre contextul emoțional al viselor cu autoaprecierea stării de sănătate, cu numărul zilelor petrecute în incapacitate de lucru și cu well-being-ul subiectiv. Sentimentele negative din vise sunt legate de boală, cele pozitive de starea sănătății. Aceste corelații pot fi explicate numai parțial de povara provocată de boală, de către efectul nemijlocit al viselor asupra predispoziției de-a lungul zilei sau de corelația generală dintre well-being și visare. Rezultatele noastre confirmă faptul că întrebările simple referitoare la coloratura emoțională al viselor și la coșmaruri, oferă informații despre starea generală de bunăstare fizică, psihică și socială, în concluzie informații despre sănătate.

Cuvinte cheie: visare, coșmaruri, somn REM, sănătate, satisfacție subiectivă, sentimente, well-being

JÁNOS HARMATTA & ROGER CSÁKY-PALLAVICINI (pag. 63)

Capitolele nedezvăluite ale trecutul nostru comun: Periodicul *European Journal of Mental Health* lansează o serie de articole cu titlul „Capitole nedezvăluite ale trecutului nostru comun”, care descriu circumstanțele de lucru ai activităților din cadrul profesiei de ajutorare (psihoterapie, diaconie, pedagogie), expuse treptat dictaturii comuniste în perioada socialistă. Pentru suprimarea decăderii semnificative privind domeniul de specialitate umanist, trebuie să cunoaștem cauzele provocatoare și procesul acestora, urmând ca prin înfăptuirea unui sistem extins de

condiții, prin reconceptualizarea valorilor și prin asigurarea unei perioade mai lungi de socializare să susținem reînnoirea valorilor. Pentru acest lucru este necesar depistarea surselor corespunzătoare, cooperarea specialiștilor din țările postsocialiste, recunoașterea posibilității noi, deosebite și comune. Un sprijin considerabil ar fi studierea diferitelor discipline în epoca dictatorială și descrierea acestora după un aspect corespunzător în cât mai multe studii, ca conceptul nostru despre trecut să fie cât mai nuanțat și mai diferențiat. O valoare deosebită constă în faptul că sunt activi acei specialiști, care cunosc din propria lor experiență acest ciclu de viață. Cu cât primim mai multe studii, cu atât va fi mai nuanțat conceptul nostru despre această epocă din regiunea noastră.

Cuvinte cheie: dictatură, dezvăluirea trecutului, pedagogie, psihoterapie, diaconie, comunism, socialism, profesie de ajutorare, retrospectivă, istorie

HELLMUT PUSCHMANN (pag. 69)

Unificarea acelor lucrurilor ce se aparțin: Munca Caritas din epoca socialistă în fosta RDG: În fosta RDG, biserica catolică a avut posibilitatea formării unei activități tip caritas extins, care se baza mai ales pe sursele proprii a credincioșilor și, datorită acestui fapt, se afla în strânsă colaborare cu comunitățile parohiale. Întrajutorarea se realiza nu numai pe nivel bisericesc ci și în cadrul instituțiilor de azil pentru bătrâni, spitale, centre de recreere și instituții de reabilitare pentru bolnavi cu deficiențe mintale. Aceste servicii erau beneficiate și de persoane care nu aparțineau la nici o religie. Această activitate a fost desfășurată independent de către biserică, fără intervenția statului. Activitatea a fost posibilă cu ajutorul profesional și financiar acordat de către Conferința Episcopală Catolică Germană, Uniunea Germană Caritas, organizația catolicilor germani *Bonifatiuswerk* și unele persoane civile. După unificarea Germaniei și aceste organizații s-au unificat continuându-și activitatea comună care a fost îngreunată de politica comunistă, dar care niciodată nu sa putut fi întrerupt și nimic.

Cuvinte cheie: diaconie, RDG, Germania, biserica catolică, comunism, socialism, dictatură, istorie, retrospectivă, profesie de ajutorare

IRINA TYMKOVA (pag. 79)

„Caritas Christi urget nos”: Diaconia bisericească din Rusia din punct de vedere al relației dintre stat și biserică: După sinteza generală ai noțiunilor de bază privind aspectul social al ortodoxiei, autorul anchetează desfășurarea ulterioară al acestora, în doctrinele patriotice părințești și în literatura filozofică-bisericescă rusă. Studiul relației istorice stat-biserică din Rusia, prezintă și ajută înțelegerea faptului că în ce măsură a asigurat teren în activitatea politică bisericească „simfonia” celor două puteri și ce influență au avut asupra rolului social-etic. Autorul face un scurt rezumat despre influența perestroicii gorbacioviene asupra identității ortodoxiei ruse și despre conștientizarea (ortodoxia rusă) noilor sarcini sociopolitice. În următoarele se prezintă, urmând noile reforme, cum s-a consolidat biserica în noul său rol politic și cum a dobândit treptat un caracter bisericesc de stat. În următorul capitol este elaborată funcția socială a bisericii ortodoxe, începând de la tradiția diaconică a mănăstirilor creștine timpurii până la regimul milostiv al ultimului țar rusesc. Primim un scurt conspect și despre tradițiile diaconice ai

altor religii creștine existente în Rusia. Lucrarea se încheie cu analiza dezvoltării din zilele noastre ai milosteniei bisericești, care, după experiență, se rezumă la munca caritativă. În ultimii ani, de când societatea rusă trăiește în democrație, s-au schimbat considerabil circumstanțele funcției sociale ale bisericii.

Cuvinte cheie: diaconie, Rusia, istorie, retrospectivă, dictatură, profesie de ajutorare, comunism, biserică, funcție socială, ortodoxie

ATTILA PILINSZKI & ZSUZSANNA LÁDONYI (pag. 105)

Pe drumul integrării: Prezentarea unui studiu empiric în curs despre persoane aflate în șomaj de un timp îndelungat: Scopul studiului este examinarea integrării șomerilor permanenți în societate. În ani precedenți în Ungaria politica socială referitoare la șomerii stabili s-a modificat de mai multe ori. Una dintre schimbările principale este accentuarea rolului muncii sociale, în vederea căruia această profesie trebuie să se pregătească. Preocuparea cu mulțimea șomerilor stabili înseamnă noi provocări pentru instituțiile sociale. Articolul descrie pe scurt ipotezele științifice și eșantionul de cercetare. În urma anchetei examinăm persoanele care beneficiază de ajutor social dintr-un district din Budapesta, în dimensiunea relației cu lumea muncii și al integrării.

Cuvinte cheie: șomaj, integrare/segregare, ajutorare, muncă socială, Ungaria